

SCOREN

MET SPORT

VISIE OP SPORT EN BEWEGEN LANSINGERLAND

VOORWOORD

Lansingerland heeft alles in zich om in 2030 de sportiefste gemeente van de regio te zijn. We hebben een rijk verenigingsleven, prachtige sportaccommodaties en een grote groene buitenruimte. En we hebben al heel veel sportende inwoners. Maar we willen meer! We hebben vier grote ambities op het gebied van sport en bewegen voor de komende jaren. We vinden het namelijk belangrijk dat iedereen in beweging komt. Waarom?

Bewegen moet! Het is steeds duidelijker dat een gezonde leefstijl met voldoende beweging ons langer gezond houdt. Maar bewegen doet meer: het zet je in beweging. Niet alleen je lijf, maar ook je leven. De oude Grieken zeiden het al: Een gezonde geest in een gezond lichaam!

“DE OUDE GRIEKEN
ZEIDEN HET AL:
EEN GEZONDE
GEEST IN EEN
GEZOND LICHAAM!”

Iedereen die sport weet het: sporten is leuk! Daarom doen we er alles aan om sporten voor iedereen mogelijk te maken, ook voor inwoners voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is. Iedere ouder is trots als zijn kind de eerste zwemslagen maakt, maar zwemles is best duur. Hoe mooi is het als een moeder met een minimum inkomen ook haar kind hoort zeggen: ‘Nu heb ik ook een diploma’.

Lansingerland heeft sportvoorzieningen die in de wijde omgeving bekend zijn. Mooi aangelegd en goed onderhouden. Dat willen we zo houden, ook als we nog verder groeien de komende jaren. Maar ons ware kapitaal zit in de sportverenigingen. Zij zorgen er met talloze vrijwilligers voor dat onze inwoners een ruime keuze hebben aan sport- en spelmogelijkheden. Binnen en buiten. Voor jong en oud. De komende tijd vragen we onze sportverenigingen nog meer. We vragen ze om mee te ontwikkelen, zowel met de groei van het aantal inwoners als met de maatschappelijke opdrachten die we allemaal hebben. Bijvoorbeeld door ruimte te maken voor mensen met een beperking of oog te hebben voor kwetsbare oud-leden en hun mantelzorgers. Het is onze droom dat het veteranenteam van de woensdagochtend tijdens de koffie roept: ‘Laten we volgende week Ton even ophalen, dan is zijn vrouw eens een ochtendje vrij’.

Ambities zijn mooi, maar het gaat vooral om wat we daarvoor doen. Samen met de sportverenigingen en een aantal andere partijen hebben we de acties bepaald om in 2030 de sportiefste gemeente te zijn. Hiermee gaan we samen aan de slag, want Lansingerland doet ‘t: **Scoren met sport!**

Het college van Lansingerland

INHOUD

VOORWOORD // 03

INLEIDING

- Sporten is plezier, passie en gezondheid // 06
- Van sportnota naar sportvisie // 06
- Scoren met sport // 07
- Wettelijke taken op het gebied van sport en bewegen // 07
- Sport en bewegen in relatie tot andere domeinen // 07
- Leeswijzer // 07

AMBITIE 1 IEDEREEN BEWEEGT

- Het belang van bewegen // 10
- Hoe krijgen we iedereen in beweging? // 10

AMBITIE 2 IEDEREEN SPORT

- Het belang van sporten // 14
- Hoe krijgen en houden we iedereen aan het sporten? // 14
- Hoe maken we sporten voor iedereen mogelijk? // 14

AMBITIE 3 VITALE SPORTVERENIGINGEN

- Het belang van vitale sportverenigingen en goede sportvoorzieningen // 18
- Hoe dragen wij bij aan de vitaliteit van de sportverenigingen? // 18
- Hoe houden we de accommodaties op orde? // 18

AMBITIE 4 SPORT ZIT IN ONS DNA

- Het belang van een sportief Lansingerland // 22
- Breedtesport is de kracht van Lansingerland // 22
- Het Pact van Lansingerland // 22

PLANNING, FINANCIËN EN EVALUATIE

- Planning // 26
- Financiën // 26
- Evaluatie en monitoring // 27

INLEIDING

SPORTEN IS PLEZIER, PASSIE EN GEZONDHEID

Uit een raadpleging van het Burgerpanel Lansingerland¹ in maart 2018 blijkt dat zeven op de tien inwoners van Lansingerland sport. De voornaamste reden om te sporten is de gezondheid (81%). Ook het plezier dat inwoners beleven aan sporten is een reden om te (blijven) sporten (71%).

Sport staat voor plezier, passie én voor gezondheid. Maar ook voor samenwerking en teamspirit. Elke week doen kinderen op onze sportvelden en sportaccommodaties hun uiterste best om met oefening en talent hun team of zichzelf naar winst of zelfs een kampioenschap te scoren. Talloze ouders, opa's en oma's leven aan de kant van het sportveld of op de tribunes in de sporthallen mee met de prestaties. Ook veel volwassen inwoners zijn actief als sporter, toeschouwer of vrijwilliger. Sporten geeft energie en zorgt voor verbinding: samen de overwinning vieren, of samen het verdriet delen na een verloren wedstrijd. Sport heeft zoveel meer in zich dan alleen de prestatie van dat moment.

Een goed sportbeleid heeft ook betekenis voor het onderwijs, de gezondheid van onze inwoners, onze fysieke omgeving en de lokale economie. En op hun beurt kunnen we met ons beleid voor onderwijs, gezondheid, ruimtelijke ontwikkeling en economie de samenleving ook in beweging krijgen en van betekenis zijn voor vitale sportverenigingen. In deze sportvisie komen de verschillende beleidsvelden bij elkaar.

VAN SPORTNOTA NAAR SPORTVISIE

De Sportnota Lansingerland 2014-2018 vormde tot nu toe het kader voor het gemeentelijk beleid voor de sportaccommodaties, de sportstimulering en specifieke doelgroepen. Landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen, maar ook de ontwikkelingen bij de sportverenigingen en het Nationaal Sportakkoord bieden kansen om sport en bewegen hoog op de agenda te krijgen. Daarnaast kan een goed sport- en beweegklimaat bijdragen aan onze citymarketing. Dat alles leidt ons naar de volgende ambities voor 2030.

SCOREN MET SPORT

Scoren met sport is onze visie op sport en bewegen, met onze ambities voor 2030.

- **IEDEREEN BEWEEGT**
In 2030 spelen, wandelen, fietsen en sporten al onze inwoners in de openbare ruimte.
- **IEDEREEN SPORT**
In 2030 sport het overgrote deel van onze inwoners en wij maken dat mogelijk voor iedereen.
- **VITALE SPORTVERENIGINGEN**
In 2030 zijn onze sportverenigingen vitaal en onze sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit en betaalbaar.
- **SPORT ZIT IN ONS DNA**
In 2030 staat Lansingerland als sportiefste gemeente op de kaart.

Deze ambities werken we de komende jaren uit in concrete plannen, samen met de sportverenigingen, coaches, maatschappelijke organisaties en inwoners.

WETTELIJKE TAKEN OP HET GEBIED VAN SPORT EN BEWEGEN

De wettelijke verplichtingen van de gemeente op het gebied van bewegen en sporten zijn beperkt. De gemeente heeft alleen een wettelijke taak op het gebied van bewegingsonderwijs. Dit staat beschreven in de Wet op het Primair Onderwijs en de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

Bewegen en sporten zijn essentieel voor een fysiek en sociaal gezonde samenleving. Bij bewegen gaat het om functionele en dagelijkse beweging, zoals boodschappen doen en naar het werk fietsen. Bij sporten gaat het om een hoger bewegingsniveau, sporten vraagt meer inspanning. Bewegen en sporten leveren een grote bijdrage aan de (volks)gezondheid, zowel preventief als genezend. Daarom hecht de overheid belang aan sporten en bewegen en is het Nationaal Sportakkoord gesloten.

SPORT EN BEWEGEN IN RELATIE TOT ANDERE DOMEINEN

Sport en bewegen heeft veel raakvlakken met andere gemeentelijke domeinen, met name wat betreft de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet en de nieuwe Omgevingswet, die naar verwachting in 2021 van kracht wordt. Daarnaast kan sport een belangrijk element zijn in onze citymarketing.

- **SPORT EN DE WMO**
De Wmo heeft als doel mensen mee te laten doen in de samenleving. Daarnaast biedt de Wmo ondersteuning aan kwetsbare mensen zoals mensen met een beperking, ouderen en eenzamen. Juist voor deze inwoners kunnen bewegen en sporten veel betekenen.
- **SPORT EN DE PARTICIPATIEWET**
Mensen die leven van een bijstandsuitkering vallen onder de Participatiewet. Deze wet is er op gericht om zoveel mogelijk mensen te ondersteunen bij het vinden van werk, ook als ze een arbeidsbeperking of gezondheidsproblemen hebben. Ook voor deze doelgroep is het belangrijk om in beweging te komen en aan hun conditie te werken, zodat ze steviger in hun schoenen staan en winnen aan veerkracht. Sporten is dan een middel. Bovendien is er bij sportverenigingen veel vraag naar vrijwilligers. Dat biedt mensen met een uitkering mogelijkheden om werkervaring op te doen.
- **SPORT EN DE OMGEVINGSWET**
De Omgevingswet bundelt wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving en stelt de leefomgeving en de gebruiker centraal in plaats van de regels. Het integrale karakter van de Omgevingswet, het centraal stellen van de leefomgeving en de ruimte voor initiatieven biedt kansen om bewegen en sporten een plek te geven binnen de leefomgeving van de gemeente.
- **SPORT EN CITYMARKETING**
De meerwaarde van sport en bewegen raakt niet alleen inwoners, maar kan ook bijdragen aan een positief imago van de gemeente. Hoogwaardige sportvoorzieningen en aandacht voor bijzondere sportprestaties zijn een visitekaartje voor Lansingerland en vergroten de aantrekkingskracht voor bedrijven die zich hier willen vestigen. Zo zetten we Lansingerland op de kaart.

LEESWIJZER

Scoren met sport beschrijft de visie op sport en bewegen van Lansingerland. Onze visie is uitgewerkt in vier ambities. Onder elke ambitie lichten we toe waarom we voor deze ambitie kiezen, welke stappen we zetten tot aan 2030 en welke acties we daarbij ondernemen. Tenslotte gaan we in op de planning en geven we een overzicht van de financiën.

¹ Het Burgerpanel (vanaf 2019 Lansingerland Peilt) is een vorm van burgerparticipatie. Wij vragen inwoners die lid zijn van het digitale panel periodiek mee te denken over thema's waar de gemeente aan werkt.

AMBITIE 1
IEDEREEN
BEWEEGT

AMBITIE 1 IEDEREEN BEWEEGT

In 2030 spelen, wandelen, fietsen en sporten al onze inwoners in de openbare ruimte

HET BELANG VAN BEWEGEN

Steeds vaker blijkt uit onderzoek dat bewegen van groot belang is. Mensen die voldoende bewegen hebben minder kans op gezondheidsklachten. Een van de bekendste ambassadeurs op dit gebied, Erik Scherder, zegt daarover: “Stilzitten is rampzalig voor conditie en cognitie”. Bewegen verkleint de kans op hart- en vaatziekten en andere chronische ziekten, bevordert motorische en sociale vaardigheden en vergroot de weerstand.

Beweging is belangrijk voor lichaam en geest

Het is belangrijk dat mensen van jongs af aan bewegen en sporten. Bewegen is de eerste stap in de richting om actiever, fitter en sterker te worden. Naast de bekende Schijf van Vijf voor voeding is daarom een Schijf van Drie voor bewegen geïntroduceerd. De schijf van Drie helpt ons om te voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. De drie elementen uit deze schijf zijn:

- **Actiever** door recreatief bewegen, bijvoorbeeld wandelen of fietsen. Norm: 5 x per week 30 minuten
- **Fitter** door intensief bewegen, bijvoorbeeld joggen of voetballen. Norm: 3 x per week 20 minuten
- **Sterker** door spier(kracht) training, bijvoorbeeld fitness of pilates. Norm: 2 x per week acht spieroefeningen met acht herhalingen

Jong geleerd is oud gedaan: een leven lang bewegen

Mensen blijven langer bewegen en sporten als het van jongs af aan vanzelfsprekend is om dit te doen. Het bewegingsonderwijs is daarom een belangrijke factor in het leven van een kind. Hier ligt de basis voor een leven lang bewegen en sporten. Het is dan vooral belangrijk dat kinderen plezier hebben tijdens de gymles. Door jong te beginnen met plezier maken tijdens bewegen en sporten, houden we dit langer vol.

HOE KRIJGEN WE IEDEREEN IN BEWEGING?

Onze ambitie is dat iedereen in 2030 voldoende en met plezier beweegt. Voorwaarden hiervoor zijn dat er voldoende mogelijkheden zijn en dat het aantrekkelijk is om in beweging te komen. Hoe gaan we dat doen?

Voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs in sporthallen en gymzalen

Het bewegingsonderwijs op school kent een aantal wettelijke normen. In het basisonderwijs krijgen leerlingen minimaal anderhalf klokuur per week bewegingsonderwijs. Voor het voortgezet onderwijs is de norm dat elke leerling twee uur per week gymles krijgt van een professionele docent. De gemeente stelt hiervoor capaciteit beschikbaar. In het bewegingsonderwijs ligt een enorme kans. Gymles is hét middel om kinderen in beweging te krijgen. Lansingerland gaat de komende jaren nog flink groeien. Het aantal kinderen groeit mee. Het is daarom belangrijk de capaciteit van de sportaccommodaties gelijke pas te laten houden met de groei van het aantal leerlingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 stellen we een accommodatieplan op. Uitgangspunt voor dit plan is het bieden van voldoende blokken voor het bewegingsonderwijs. Aan de hand van capaciteitsberekeningen en groeiprognoses berekenen we of en op welke locatie(s) en in welke kern(en) aanpassing of uitbreiding van accommodaties nodig is om aan de normen van het bewegingsonderwijs te voldoen.

In 2030 is de openbare ruimte het grootste sportpark van onze gemeente

Om iedereen in beweging te krijgen kijken we niet alleen naar de sportparken en sportaccommodaties, maar juist ook naar de ruimte om ons heen. In de openbare ruimte kunnen inwoners bewegen onderdeel maken van hun dagelijkse activiteiten en het dagelijkse ritme. De openbare ruimte is de meest logische toekomstige voorziening om fit, vitaal en in beweging te blijven.

- **Onze openbare ruimte biedt mogelijkheden om te bewegen en te sporten**
In Lansingerland zijn de wandel- en fietspaden van goede kwaliteit. Er zijn bijvoorbeeld overal op- en afritjes voor wandelwagens en rolstoelen en er is veel aandacht voor veilige overgangen. Veel inwoners en ongeorganiseerde sporters maken al gebruik van onze openbare ruimte zoals de Rottemeren, de Groenzoom

en het Annie M. G. Schmidtpark. In deze en omliggende gebieden zijn kansen en voldoende ruimte om de sportmogelijkheden verder uit te breiden.

- **De inrichting van onze openbare ruimte nodigt mensen uit om te bewegen en te sporten**
De manier waarop de openbare ruimte is ingericht heeft invloed op het gedrag van inwoners. We kunnen het bewegen en sporten in de openbare ruimte bevorderen door deze ruimte ‘uitnodigend’ in te richten. Goede verlichting, asphalt of juist speelmateriaal zijn allemaal opties om te verkennen. Maar het gaat ook over bankjes of rust- en ontmoetingsplekken op wandelroutes voor senioren. Ook fietsstimuleringsmaatregelen, zoals bewaakte fietsstallingen, uitgezette routes en andere grappige maatregelen, kunnen bijdragen aan het bevorderen van bewegen en sporten in de openbare ruimte. Natuurlijk is het hierbij belangrijk dat andere functies in de openbare ruimte hiervan geen hinder ondervinden. Bij planvorming is het daarom belangrijk om naast alle aspecten als duurzaamheid, groen, verkeersveiligheid ook gezondheid mee te nemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2020 stellen we een plan op voor de inrichting van de ‘beweegvriendelijke buitenruimte’, waarin we een integrale afweging maken hoe we de openbare ruimte zo kunnen inrichten dat die (nog meer) uitnodigt om te bewegen en te sporten.

In 2030 beschikken onze woonwijken over voldoende speel- en spelruimte

Wij hebben relatief veel speel- en spelruimte in de wijken. Dit willen we graag zo houden en waar nodig optimaliseren. Speel- en spelruimtes zijn een uitnodiging voor kinderen, volwassenen en senioren om te bewegen, sporten en om elkaar te ontmoeten. Voorbeelden van speel- en spelruimtes zijn het openbaar groen, de woonerven en de brede stoepen. Voor (kleine) kinderen is speelruimte vooral een beweegrimte. Hier kunnen zij met andere kinderen spelen en kunnen toezichthoudende ouders elkaar ontmoeten. In 2030 spelen wij beter in op de behoefte en wensen van de inwoners, afgestemd op de doelgroep in de woonwijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2020 stellen we een plan voor ‘speel- en spelruimte’ op voor de inrichting van de woonwijken.

“IN 2030 SPELEN,
WANDELEN,
FIETSEN EN
SPORTEN AL
ONZE INWONERS
IN DE OPENBARE
RUIMTE”

AMBITIE 2

IEDEREEN
SPORT

AMBITIE 2 IEDEREEN SPORT

In 2030 sport het overgrote deel van onze inwoners en wij maken dat mogelijk voor iedereen

HET BELANG VAN SPORTEN

Sporten is goed voor iedereen, te beginnen bij de jeugd. Sporten leidt tot gezondheidswinst. Mensen worden fitter, energiever en sterker. Ze blijven daardoor langer vitaal en gezond. Maar sporten zorgt voor meer, zoals een goede emotionele ontwikkeling. Het samen winnen of verliezen en daarmee om kunnen gaan. En sporten leidt tot een sterker sociaal netwerk. Tijdens het sporten ontmoet je anderen. Je moet samenwerken en anderen zien jouw talenten op een andere manier dan op school. Redenen genoeg om ervoor te zorgen dat onze inwoners zoveel mogelijk sporten.

HOE KRIJGEN EN HOUDEN WE IEDEREEN AAN HET SPORTEN?

Onze ambitie is dat onze inwoners bewegen en sporten in 2030 als vanzelfsprekend onderdeel van hun leven zien. Ook als ze gaan puberen en andere interesses krijgen.

We behouden onze leiderspositie 'kinderen die lid zijn van een sportvereniging'

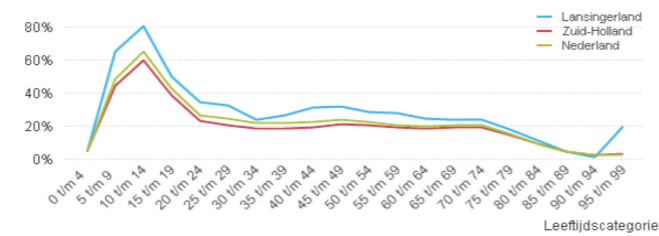
In Lansingerland zijn meer kinderen lid van een sportvereniging dan gemiddeld in Zuid-Holland en Nederland. We zijn trots op dat mooie resultaat. Daarom willen we die positie behouden. Ook omdat we geloven dat sporten in verenigingsverband een meerwaarde heeft voor de ontwikkeling van kinderen: het bevordert sociale vaardigheden, kinderen leren spelenderwijs omgaan met succes en vreugde en met verlies en verdriet. Ze leren te geven en nemen door te spelen in teamverband. En daarnaast vergroot het hun netwerk: ze hebben er vaak andere contacten dan op school en in de buurt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 optimaliseren we de inzet van combinatiefunctionarissen. In 2020 breiden we de capaciteit verder uit. Een combinatiefunctionaris is een verbinder tussen scholen, sportverenigingen en de gemeente, die afstemt, meedenkt en adviseert. We gaan met de scholen en sportverenigingen in overleg over een optimale inzet van deze combinatiefunctionarissen om alle kinderen aan het sporten te houden of te krijgen.

In 2030 sporten er meer kinderen tussen de 14-17 jaar

Bij onze tien tot veertien jarigen zien we dat 80% van deze groep lid is van een sportvereniging. Daarmee zijn we koploper in Nederland. Voor de pubers (veertien tot zeventien jarigen) zakt het percentage naar rond de 40%. We vinden het echter belangrijk dat ook deze leeftijdsgroep voldoende sport. We willen de combinatiefunctionarissen hiervoor inzetten.

Figuur 1 Vergelijking ledenpercentage gemeente Lansingerland, provincie Zuid-Holland en Nederland

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 bespreken we met de sportverenigingen hoe we de combinatiefunctionarissen kunnen inzetten om pubers van 14-17 jaar aan hun sportvereniging te binden.

HOE MAKEN WE SPORTEN VOOR IEDEREEN MOGELIJK?

Sporten is goed voor iedereen, maar niet altijd goed toegankelijk voor iedereen. Voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, met psychosociale problematiek of met beperkte financiële middelen is sporten niet altijd vanzelfsprekend. Wij maken sporten mogelijk voor iedereen.

In 2030 is een kleine beurs geen belemmering om te sporten

Inwoners met een minimum inkomen hebben soms te weinig financiële middelen om de contributie of de sportkleding te betalen. Dit is een van de redenen waarom ze minder vaak lid zijn van een sportvereniging. Zij komen daardoor ook minder in aanraking met het vrijwilligerswerk binnen een sportvereniging en met het bijbehorende sociale netwerk. Kinderen die in een gezin met een laag inkomen leven, blijken minder te (kunnen) sporten. We zetten het Jeugdfonds Sport in om kinderen van vier tot achttien jaar te stimuleren om te sporten. Hierdoor kunnen kinderen uit deze gezinnen bijvoorbeeld een zwemdiploma halen, de contributie voor een sportvereniging betalen of een tenue aanschaffen. Als er behoefte aan is, dan breiden we het pakket verder uit. Op dit moment bestaat er nog geen regeling voor inwoners van nul tot vier jaar en voor achttien jaar en ouder. We willen niet dat een moeilijke financiële situatie ertoe leidt dat mensen minder bewegen of sporten.

Wat gaan we daarvoor doen?

We monitoren het pakket van het Jeugdfonds Sport en het bredere armoedebeleid. We onderzoeken of er behoefte is aan aanvullend stimuleringsbeleid voor onze inwoners en verkennen de mogelijkheden hiervoor.

In 2030 hebben we voldoende sportactiviteiten voor inwoners met een beperking

Een beperking mag actieve deelname aan sport niet in de weg staan. Een deel van de mensen met een beperking ervaart echter belemmeringen om te bewegen en/of sporten. Er is sprake van een mismatch tussen de vraag en het aanbod. We hebben geen zicht op het aantal mensen met een beperking, in de verscheidenheid van die beperkingen en in het aanbod voor mensen met een fysieke of verstandelijke beperking. In samenwerking met omliggende gemeenten uit de regio Haaglanden zetten we Grenzeloos Actief in voor het matchen van de vraag en het beschikbare aanbod voor de doelgroep. Soms is daarvoor ook specialistische kennis nodig. Daarnaast werken we al langer samen met SportMEE aan het aanbod voor mensen met een beperking. Door kennis met elkaar te delen, zorgen we voor een hoger kwaliteitsniveau in de regio en voor een passend aanbod dat op elkaar is afgestemd.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 verkennen we met de sportverenigingen en binnen bestaande structuren en activiteiten hoe we de mogelijkheden voor deze doelgroep kunnen uitbreiden, met ondersteuning van Grenzeloos Actief en SportMEE. Mogelijk speelt de combinatiefunctionaris hierin een rol.

In 2030 sporten meer senioren bij een sportvereniging

De groep senioren neemt de komende jaren toe. Ook in Lansingerland. Op dit moment is er een toename in bewegen en sporten in ongeorganiseerd verband. Wandelen en fietsen zijn bijvoorbeeld populaire beweegactiviteiten voor senioren. Dit is een mooie ontwikkeling om zo gezondheidsproblemen te voorkomen. Het sporten bij een vereniging biedt echter nog meer voordelen: mensen verbreden hun sociale netwerk, ze voelen zich verbonden en het vergroot hun zelfredzaamheid. Sportverenigingen zijn blij met de oudere doelgroep, omdat zij zich vaak ook als vrijwilliger aan de sportvereniging verbinden. Helaas zien we een afname van het lidmaatschap van sportverenigingen als de leeftijd toeneemt, omdat het aanbod vaak niet meer aansluit bij de wensen en mogelijkheden van senioren van nu. Een aantrekkelijk beweeg- en sportaanbod voor senioren is van belang om de gezondheid, vitaliteit en zelfredzaamheid van de nog vitale senioren te behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten de combinatiefunctionaris in om sportverenigingen te helpen bij de ontwikkeling van passend sportaanbod voor senioren.

“IN 2030 SPORT
HET OVERGROTE DEEL
VAN ONZE INWONERS
EN WIJ MAKEN DAT
MOGELIJK VOOR
IEDEREEN”

AMBITIE 3

VITALE SPORT
VERENIGINGEN

AMBITIE 3 VITALE SPORT- VERENIGINGEN

In 2030 zijn onze sportverenigingen vitaal en onze sportaccommodaties zijn van goede kwaliteit en betaalbaar

HET BELANG VAN VITALE SPORTVERENIGINGEN EN GOEDE SPORTVOORZIENINGEN

Lansingerland is nog niet uitgegroeid. We zien nog grote groepen nieuwe inwoners en een groeiende groep senioren op ons af komen. We investeren daarom in onze sportverenigingen en in onze sportaccommodaties. Om antwoord te geven op de vraag van de sporters van de toekomst hebben we twee dingen nodig: passende voorzieningen en een stevige sportsector waarin sportverenigingen kennis en ervaring met elkaar delen en samenwerken.

HOE DRAGEN WIJ BIJ AAN DE VITALITEIT VAN DE SPORTVERENIGINGEN?

Sportverenigingen hebben hun eigen visie en aanpak om vitaal te blijven. Het is ook hun eigen verantwoordelijkheid om toekomstbestendig te zijn en mee te ontwikkelen in de trends naar 2030. Zij staan er echter niet alleen voor. Op weg naar 2030 ondersteunen we de sportverenigingen bij hun rol en hun ontwikkeling naar de toekomst. Het belangrijkste doel van een sportvereniging is natuurlijk het organiseren van het sporten en alles wat daarvoor nodig is. Maar sportverenigingen nemen ook een belangrijke plek in binnen de samenleving van Lansingerland. Zij vervullen een maatschappelijke rol in het verbinden van mensen en het vergroten van sociale netwerken.

We denken mee, delen kennis en ondersteunen sportverenigingen

Wij ondersteunen de sportverenigingen graag. We leveren hierbij maatwerk en spelen in op specifieke vragen vanuit het werkveld. We gaan daarvoor regelmatig in gesprek met sportverenigingen om gezamenlijk te bekijken welke mogelijkheden er zijn, voor nu en voor de toekomst. In een aantal gemeenten bestaat hiervoor een sportloket waar sportverenigingen en inwoners terecht kunnen met vragen over sport en bewegen.

In 2030 is de informatie over sport en bewegen toegankelijker

Sportverenigingen geven regelmatig aan dat er behoefte is aan meer informatie over sport en bewegen. Dit is belangrijk voor zowel bestaande als nieuwe inwoners.

Voorbeelden van de informatiebehoefte zijn:

- Een overzicht van het actuele sport- en beweegaanbod in Lansingerland;
- Een overzicht van kennismakingslessen van de diverse sporten in de gemeente;
- Voorlichting over het Jeugdfonds Sport.

Hiermee maken we de informatie over sportverenigingen en sportevenementen toegankelijker. We werken hierbij samen met beweeg- en sportaanbieders in de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 onderzoeken we de haalbaarheid en de positionering van een sportloket en/of sportpagina in Lansingerland.

We stimuleren samenwerking

Sportverenigingen kunnen veel van elkaar leren, elkaar helpen en gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Het uitwisselen van deskundigheid, coaches en vrijwilligers is ook mogelijk. Sportverenigingen hebben laten weten hiervoor open te staan, maar weten nog niet hoe ze dit kunnen en willen aanpakken. Een combinatiefunctionaris kan hierin een belangrijke rol spelen.

We organiseren de Avond van de Sport

Tijdens deze avond bespreken we actuele thema's zoals duurzaamheid, groei van de bevolking en het draagvlak voor de organisatie van een sportplatform.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 zetten we de combinatiefunctionaris in om de sportverenigingen te ondersteunen in diverse taken. Deze combinatiefunctionaris is een verbinder, coördinator en contactpersoon voor de sportverenigingen en legt verbanden tussen verschillende sectoren waaronder sport, cultuur, onderwijs en zorg en welzijn.

HOE HOUDEN WE DE ACCOMMODATIES OP ORDE?

Wij vinden het belangrijk om aan de huidige en toekomstige vraag te voldoen. Dat betekent dat we voldoende capaciteit hebben en dat we efficiënt gebruik maken van de accommodaties. Daarbij spelen de aspecten schoon, heel, veilig en duurzaam een belangrijke rol. Daarnaast moeten de accommodaties betaalbaar blijven.

In 2030 zijn er voldoende sportaccommodaties voor het groeiend aantal inwoners

Lansingerland is een groeiende gemeente. Het is daarom belangrijk dat er voldoende zwembad en binnen- en buitensportaccommodaties beschikbaar blijven die passen bij de behoefte van het groeiende aantal inwoners. Zo slim mogelijk omgaan met de bestaande capaciteit van de sportaccommodaties is daarvoor een vereiste.

In 2030 zetten we de gemeentelijke sportaccommodaties multifunctioneel in

In de daluren staan sportaccommodaties en clubhuizen van sportverenigingen vaak leeg. In deze uren kunnen andere activiteiten plaatsvinden die ervoor zorgen dat sport een meer vanzelfsprekende plek krijgt in de samenleving. En dat er meer verbinding is tussen verschillende activiteiten en doelgroepen. Hulp- en zorgaanbieders kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van sportaccommodaties voor activiteiten als dagbesteding of activiteiten in de sfeer van werkbemiddeling, kinderopvang of jeugdzorg. Daarnaast bestaat er een wens voor een 'thuisbasis' voor elke sportvereniging. Daarmee vergroten we het gevoel van de verbondenheid met de sportvereniging.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het eerder genoemde accommodatieplan kijken we onder andere naar multifunctioneel gebruik, de populariteit van sporten, de trend om meer te sporten in de openbare ruimte en naar thema's als innovatie en 'eigenaarschap'.

De sportaccommodaties voldoen aan onze kwaliteitseisen, nu en in 2030

Wij willen het aanbod van beweeg- en sportvoorzieningen op een kwalitatief goed niveau houden, nu en in de toekomst. Dat betekent dat we onze verantwoordelijkheid voor beheer, onderhoud en vervanging van bestaande voorzieningen op een goede wijze blijven vervullen met:

- **Kwaliteit en onderhoud**
De investeringen die nodig zijn voor het onderhouden van de sportaccommodaties staan in het Meerjaren Investerings Plan (MIP) en de Beheerplannen. Hierbij hanteren wij de volgende kwaliteitseisen:

Kwaliteitseisen voor:	Norm
De gemeentelijke sportaccommodaties	De afmetingen en kwaliteitseisen van de betreffende sportbonden en het NOC*NSF.
Regionaal niveau wedstrijden	Minimaal de eisen voor wedstrijden. Hiermee streven we niet naar de A-status (topsportniveau).
Schoolsportlocaties	De basiseisen die het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hanteert voor bewegingsonderwijs.

- **Beheer en exploitatie**
Voor de uitvoering van beheer- en exploitatietaken blijven we gebruik maken van gespecialiseerde externe partijen. Dit geldt voor zowel de binnensport- als de buitensportaccommodaties en voor het zwembad

- **Inspecties**
We voeren regelmatig kwaliteitsinspecties uit bij binnen- en buitensportaccommodaties. Op deze manier borgen we dat al onze accommodaties en sportmaterialen voldoen aan alle relevante eisen voor het beoefenen van sport.

In 2030 hebben we een passend huurtarief voor onze sportaccommodaties

Om het sporten aantrekkelijk te houden moet het ook betaalbaar blijven. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is een passend huurtarief voor onze sportaccommodaties. Om tot een passend huurtarief te komen, zetten we vier acties in.

- We brengen het prijspeil van onze huurtarieven in evenwicht met omliggende gemeenten. In het collegeprogramma 'Lansingerland doet 't' is afgesproken dat we de huurtarieven bevroren tot en met 2020;
- We passen tot en met 2020 geen Consumentenprijsindex (CPI) toe op de huurtarieven;
- In het accommodatieplan verkennen we wat een passende tarievenstructuur is. We houden hiermee rekening met de frequentie van het gebruik, de kwaliteit van de accommodatie en de kosten van groot onderhoud van de accommodatie;
- We starten in 2019 een pilot 'vakantietarief' als voorbereiding op het tarievenonderzoek. In de pilot zetten we een lager tarief in om het aantrekkelijker te maken voor een bredere doelgroep om de sportaccommodaties tijdens de schoolvakanties te benutten en daarmee de bezettingsgraad te verhogen.

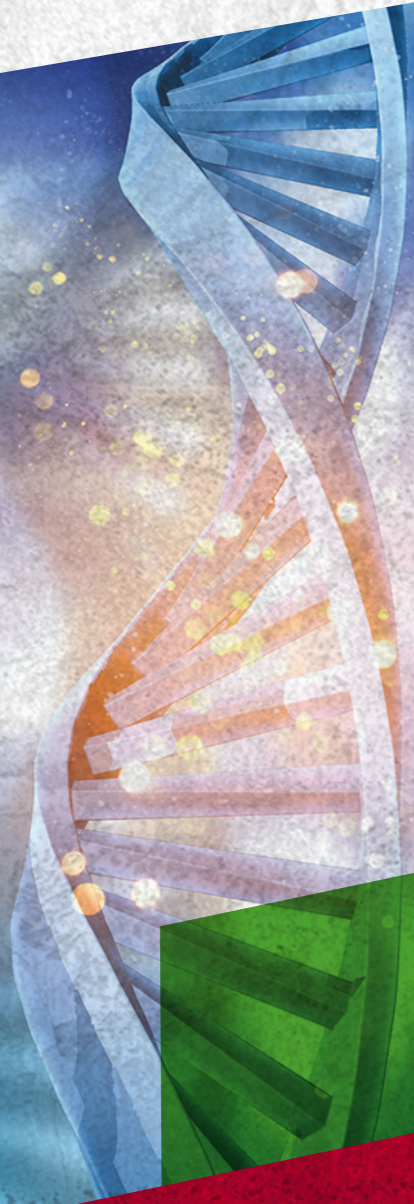
Wat gaan we daarvoor doen?

Na het opstellen van het accommodatieplan stellen we een nieuwe tarievenstructuur met een passend huurtarief op.

AMBITIE 4

SPORT ZIT
IN ONS DNA

AMBITIE 4 SPORT ZIT IN ONS DNA

In 2030 staat Lansingerland als sportiefste gemeente op de kaart.

HET BELANG VAN EEN SPORTIEF LANSINGERLAND

Lansingerland heeft alles in huis om zichzelf als sportiefste gemeente op de kaart te zetten. We hebben een breed scala aan sportvoorzieningen, sportverenigingen en sport- en beweegactiviteiten. Daarmee dragen we bij aan onze ambitie om alle inwoners van Lansingerland in beweging te krijgen. Want hoe meer je anderen ziet bewegen, hoe groter de prikkel om ook zelf in beweging te komen. En ook versterkt de sport het positieve imago van Lansingerland, want sport doet het goed in citymarketing.

BREEDTESPORT IS DE KRACHT VAN LANSINGERLAND

Lansingerland bestaat uit drie dorpskernen. Elke kern kent van oudsher haar eigen sportverenigingen. De betrokkenheid van inwoners bij sportverenigingen in de eigen dorpskern is groot. Het brede sportaanbod, zowel in accommodaties als in sportverenigingen, en de betrokkenheid van leden, vrijwilligers en toeschouwers vormen de kracht van Lansingerland. Zij laten de verbondenheid zien van een kleine gemeenschap als onderdeel van een sportief Lansingerland. Dat is waarom Lansingerland ook in de toekomst kiest voor breedtesport. Voor topsport bieden de omliggende gemeenten voldoende mogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We hanteren breedtesport als ons uitgangspunt bij de uitvoering van ons sportbeleid.

HET PACT VAN LANSINGERLAND

Om onze ambities waar te maken, werken we samen met de sportverenigingen en het bedrijfsleven. Samen hebben we meer kracht. We maken gezamenlijk afspraken en leggen de samenwerking vast in het Pact van Lansingerland. We denken aan het faciliteren en organiseren van een aantal aansprekende evenementen, waarmee we Lansingerland op de kaart zetten.

- Sportevenementen met een goed doel
Evenementen met een goed doel zijn populair in Lansingerland. De Kassenloop, Ladies Ride en de Ride for the Roses zijn hier slechts enkele voorbeelden van. Deze evenementen spreken een breder publiek aan en zijn interessant voor het bedrijfsleven. Ook zijn er mooie voorbeelden van samenwerking tussen gemeente, de sportverenigingen en het bedrijfsleven, zoals de Hockey Interland, Halve finale NK Turnen en de Strongman-run. Deze evenementen met regionale en zelf landelijke belangstelling bijdragen aan een positief imago van Lansingerland.
- Expeditie Lansingerland als hét sportevenement voor onze jeugd
We organiseren elk jaar een sportevenement voor onze inwoners, sportverenigingen en het bedrijfsleven: Expeditie Lansingerland. Dit evenement organiseren wij zodat Lansingerland kennis maakt met elkaar en met het sport- en beweegaanbod in de gemeente.
- Onze talenten en kampioenen als sportambassadeurs
Met het Talentenbal laten we zien dat wij het sporten door de jeugd stimuleren. Tijdens deze avond kiezen wij uit sporttalenten tot achttien jaar een winnaar: het Sporttalent van het Jaar. De sportverenigingen dragen hun sporttalenten aan om mee te dingen naar deze titel. In Lansingerland wonen daarnaast ook sportkampioenen. Wereldkampioen Veldrijdster Chantal Blaak is daar een goed voorbeeld van. Op dit moment is er geen specifieke rol voor talenten en kampioenen als ambassadeur van onze gemeente of als sportvoorbeeld voor de jeugd. Het is een mooie kans om talenten en kampioenen in te zetten als de vaandeldragers van onze gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bundelen de krachten van sportverenigingen, bedrijfsleven en gemeente in het Pact van Lansingerland. In 2021 werken we dat Pact gezamenlijk uit.

“IN 2030 STAAT
LANSINGERLAND
ALS SPORTIEFSTE
GEMEENTE OP
DE KAART”

**PLANNING,
FINANCIËN EN
EVALUATIE**

PLANNING, FINANCIËN EN EVALUATIE

PLANNING

De komende jaren gaan we aan de slag met de belangrijke thema's uit de sportvisie. We focussen elk jaar op een ander thema. De planning hiervan is onder andere gebaseerd op de prioriteiten die wij ontvingen van de sportverenigingen en ziet er als volgt uit.

Ambitie	Actie	Wanneer
1	Opstellen en uitvoeren accommodatieplan	2019
1	Opstellen en uitvoeren plan 'speel- en spelruimte'	2020
1	Opstellen en uitvoeren plan 'inrichting beweegvriendelijke buitenruimte'	2021
2	Optimaliseren inzet combinatiefunctionarissen	2019
2	Inzetten combinatiefunctionaris doelgroep kinderen 14-17 jaar	2019
2	Inzetten programma Grenzeloos Actief	2019
2	Inzetten combinatiefunctionaris doelgroep senioren	2019
2	Monitoring pakket Jeugdfonds Sport en het bredere armoedebeleid	Jaarlijks
3	Inzet combinatiefunctionaris ondersteuning sportverenigingen	2019
3	Onderzoeken haalbaarheid en positionering sportloket en/of sportpagina	2019
3	Opstellen en uitvoeren accommodatieplan	2019
3	Opstellen nieuwe tarievenstructuur	2020
4	Bundelen krachten in Pact van Lansingerland	2021

FINANCIËN

Welke middelen hebben we nodig om de vier ambities te behalen? Op het gebied van sport en bewegen is de basis in Lansingerland op orde. Sportaccommodaties voor binnen- en buitensport zijn de randvoorwaarden voor een goede sportcultuur in onze samenleving. Aan deze sportaccommodaties geven we jaarlijks circa € 4,7 miljoen uit. Om de ambities uit deze visie te realiseren is aanvullend budget nodig. Na een verdere uitwerking van de aanvullende plannen in deze visie verbinden we hier een bedrag aan, waarna hierover separaat besluitvorming plaatsvindt. Deze bedragen staan daarom nu op PM.

Budget	Actie	Bedrag	Dekking	Vanaf	Incidenteel/ structureel
1. Aanvullend benodigd budget	Grenzeloos Actief	€ 7.500	Ja, programma 3	2019	Structureel
2. Aanvullend onbekend budget	Accommodatieplan	PM	PM	2019	PM
	Combinatiefunctionarissen	PM	PM	2019	PM
	Plan 'speel- en spelruimte'	PM	PM	2020	PM
	Plan 'inrichting beweegvriendelijke buitenruimte'	PM	PM	2021	PM
	Monitoring pakket Jeugdfonds Sport en bredere armoedebeleid	PM	PM	Jaarlijks	PM
	Opstellen nieuwe tarievenstructuur	PM	PM	2020	PM
	Onderzoeken haalbaarheid en positionering sportloket en/of sportpagina	PM	PM	2019	PM
3. Basis op orde en voorwaardelijk	Krachten bundelen in Pact van Lansingerland	PM	PM	2021	PM
	Sportstimulering	€ 50.000	Ja, programma 3	2019	Structureel
	Binnensportaccommodaties	€ 2,4 miljoen	Ja, programma 3	2019	Structureel
	Buitensportaccommodaties	€ 1,15 miljoen	Ja, programma 3	2019	Structureel

TOELICHTING BIJ FINANCIËLE TABEL

1. Aanvullend benodigd budget

Voor de uitvoering van het programma Grenzeloos Actief is extra budget nodig.

Inzetten programma Grenzeloos Actief

In samenwerking met omliggende gemeenten uit de regio Haaglanden zetten we Grenzeloos Actief in voor het matchen van de vraag naar beweeg- en sportactiviteiten en het beschikbare aanbod voor mensen met een beperking. Voor de uitvoering van het programma Grenzeloos Actief is extra budget nodig.

Totale kosten: € 7.500 structureel (vanaf 2019)
Dekking binnen huidige programma 3

2. Aanvullend onbekend budget

Het is mogelijk dat vervolgacties uit de sportvisie, zoals het accommodatieplan en de nieuwe tarievenstructuur, financiële gevolgen met zich meebrengen. Hierover vindt bij het vaststellen van deze vervolgacties separaat besluitvorming plaats. Deze kosten zijn op dit moment nog onbekend en daarom aangegeven met PM. De financiële vertaling voor de uitvoering van de plannen volgt in de Kaderbrief 2020 en latere Kaderbrieven en nemen we mee in de reguliere P&C cyclus.

3. Basis op orde en voorwaardelijk

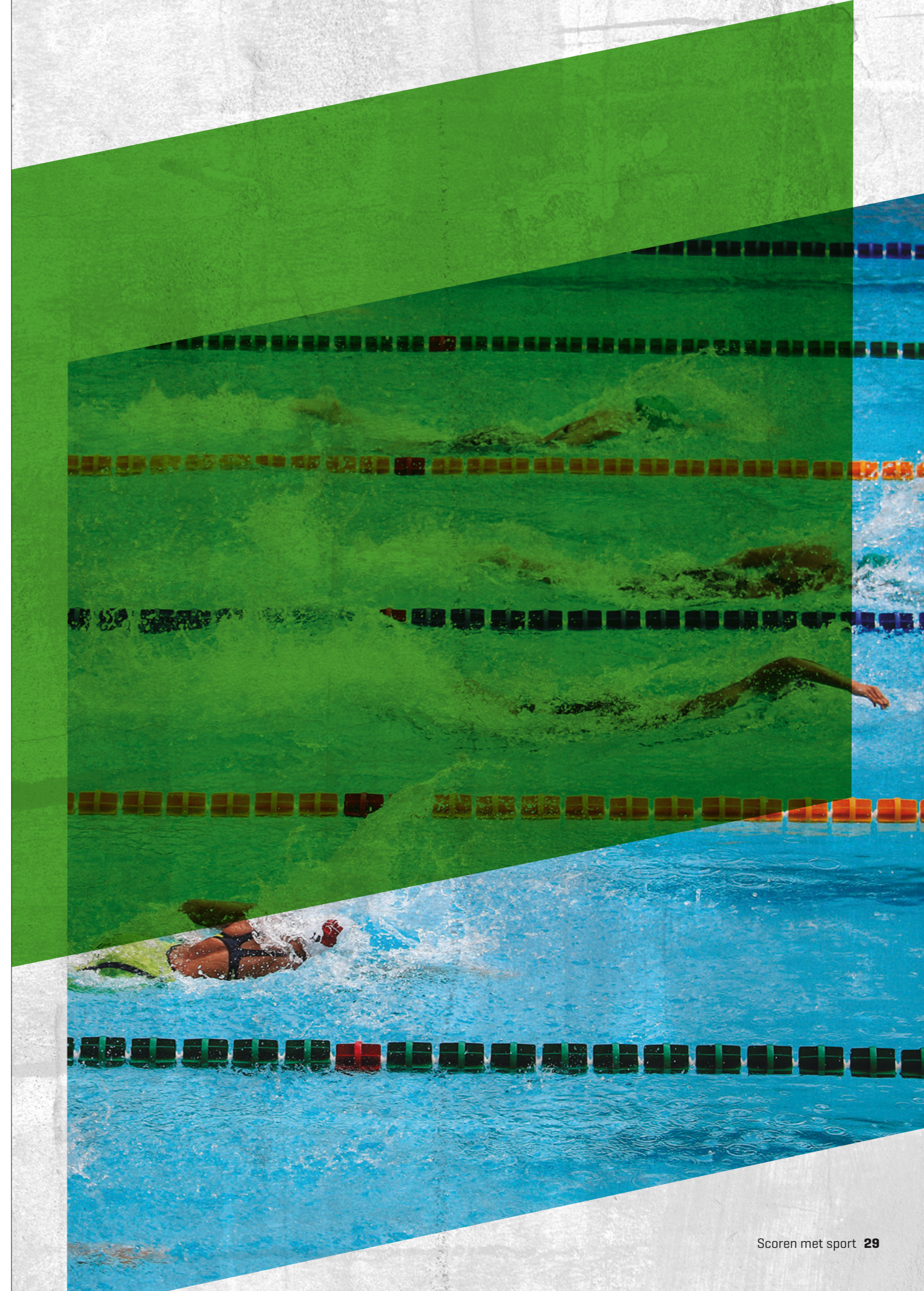
Dit zijn bestaande en beschikbare budgetten waarvoor we al dekking hebben in de begroting. Het gaat hierbij in totaal om € 4,7 miljoen aan lasten. Tegenover deze lasten staat € 1,1 miljoen aan (huur) inkomsten. De totale kosten aan sportstimulering, binnensportaccommodaties en buitensportaccommodaties komen daardoor neer op € 3,6 miljoen. Dit budget bestaat uit drie onderwerpen:

- Sportstimulering: € 50.000. Hiervan verstrekken wij subsidie voor kwetsbare groepen en organiseren wij bijvoorbeeld de Avond van de Sport; Binnensportaccommodaties: De totale lasten: € 3,1 miljoen. De totale baten: € 700.000. Daarmee komen de totale kosten uit op € 2,4 miljoen. Hiervan onderhouden wij tien binnensportaccommodaties zoals sporthallen, gymzalen en het zwembad;
- Buitensportaccommodaties: De totale lasten: € 1,6 miljoen. De totale baten: € 450.000. Daarmee komen de totale kosten uit op € 1,15 miljoen. Hiervan onderhouden wij drie buitensportparken (in elke kern één sportpark).

Bovenstaande kosten zijn inclusief kapitaallasten en doorbelastingen. Het grootste gedeelte van dit bestaande beschikbare budget geven we uit aan sportaccommodaties die voorwaardelijk zijn voor goed sportbeleid.

EVALUATIE EN MONITORING

Een keer per jaar maken we de stand van zaken op om de commissie Samenleving te informeren over de voortgang van de uitvoering van de acties uit deze visie. We onderzoeken nog welke vorm daar het best bij past.

SCOREN

MET SPORT

VISIE OP SPORT EN BEWEGEN LANSINGERLAND

GEMEENTE

Lansingerland

Auteur: Team maatschappelijke opgaven
Datum: maart 2019
Vormgeving: StudioLIN | graphic design, studiolin.nl